

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR

Výbor pro mediální záležitosti

Sněmovní 4

110 00, Praha 1

V Praze 2. září 2024

**Upozornění na porušení zákona o ČT Radou České televize,
podněty k novelizaci zákona o ČT a
podněty k novelizaci Kodexu ČT**

Vážené poslankyně, vážení poslanci, členky a členové Výboru pro mediální záležitosti,

Dovoluji si vás obtěžovat několika podněty a související stížnostmi.

Česká televize jako médium veřejné služby má své úkoly uložené svým vlastním zákonem, *lex specialis*, zákonem 483/1991 Sb.. Rada, jejíž existenci zákon určuje a která je tudíž kvazi orgánem veřejné moci (zřízena institutem veřejného práva k zastupování veřejnosti, ve veřejném zájmu), ovšem není nadána pravomocí jakkoliv modifikovat nebo omezovat své úkoly, které jí zákon ukládá v § 8.

Podle § 8 odst.1 písm. i) je v působnosti Rady **dohlížet na plnění úkolů veřejné služby v oblasti televizního vysílání (§ 2 a 3) a na naplňování zásad vyplývajících z Kodexu.**

A podle § 8 odst.1 písm. h) **rozhodovat o stížnostech týkajících se generálního ředitele.**

Jestliže si občan stěžuje na **plnění úkolů veřejné služby v oblasti televizního vysílání**, není povinen tak činit jakkoliv kvalifikovaně či doporučeně a přesto je Rada povinna jeho podání přijmout, rozpoznat o jaké porušení konkrétního paragrafu jde, projednat a odpovědět mu ve lhůtě, kterou si předtím sama určila jako odpovídající. Na tuto lhůtu je nutno pohlížet jako na **veřejný příslib** dle § 2884–2889 zákona 89/2012 Sb., který vytváří oprávněné očekávání a je nadále pro Radu závazný.

Je naprosto nepřijatelné, aby Rada vyžadovala po stěžovatelích, aby nejdříve svou stížnost směřovali na Divácké centrum ČT a možné následně odvolání k vedoucímu Kanceláře generálního ředitele, a to dokonce doporučeným dopisem a teprve odvolání vůči tomuto rozhodnutí směřovali na Radu...

„V případě, že se domníváte, že Česká televize neplní úkoly, které jí jako veřejnoprávní televizi pro oblast televizního vysílání a multimediálního obsahu ukládá Zákon o České televizi, nebo pokud jste zaregistrovali ve vysílání či v obsahu webových stránek ČT, nebo v chování či jednání zaměstnanců a spolupracovníků ČT porušení Kodexu ČT, zašlete svou stížnost, případně podnět nejprve na Divácké centrum ČT:

i. písemnou formou – doporučený dopis na Divácké centrum, Česká televize, Kavčí hory, Praha 4, PSČ 140 07,

ii. nebo elektronicky prostřednictvím kontaktního formuláře na stránkách České televize v záložce „Vše o ČT“, sekce „Kontakty“

iii. nebo písemně na email: info@ceskatelevize.cz

Pokud nebudete spokojeni s odpovědí, kterou od České televize dostanete, napište odvolání k vedoucímu Kanceláře generálního ředitele. Odvolání k vedoucímu Kanceláře generálního ředitele je třeba podat prostřednictvím e-mailové zprávy na e-mail stiznosti@ceskatelevize.cz nebo doporučeným dopisem. Aby mohl vedoucí Kanceláře generálního ředitele vaše odvolání posoudit, musí obsahovat datum vyřízení, přesnou odpověď Diváckého centra, stručně a jasně vysvětlení, proč není stěžovatel s vyřízením stížnosti spokojen a označení aspektů, které požaduje přešetřit. Pokud pak vedoucí Kanceláře generálního ředitele dospěje k závěru, že odvolání je důvodné, věc vrátí Diváckému centru, v ostatních případech odvolání zamítne. Vaše odvolání vedoucí Kanceláře generálního ředitele vyřídí zpravidla do 30 kalendářních dnů od doručení odvolání.

V případě, že Vám nebude stačit ani výsledek odvolání k vedoucímu Kanceláře generálního ředitele, obraťte se do třetice na Radu ČT (přes webový formulář na stránkách Rady České televize, nebo písemně na adresu: Rada České televize, Kavčí hory, Praha 4, PSČ 140 70, nebo prostřednictvím datové zprávy.) Pozor, součástí tohoto Vašeho podání na Radu ČT musí být vždy kopie Vaší předchozí komunikace jak s Diváckým centrem ČT, tak s vedoucí Kanceláře generálního ředitele v dané věci. „

(viz <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/rada-ct/stiznosti-a-podnety/>)

Omyl. Zákon určuje Radu jako **orgán, jímž se uplatňuje právo veřejnosti na kontrolu činnosti České televize**. Ne Divácké centrum, ne kancelář generálního ředitele či jejího vedoucího. Názor Diváckého centra v případě stížnosti nikoho nezajímá, statutárním orgánem ČT je generální ředitel. Divák může, ale nemusí směřovat své podání (většinou podnět k vysílání nějakého pořadu) generálnímu řediteli v případě, kdy uznává jeho autoritu a kompetence ve věci. To je jeho právo. Nikoliv

povinnost. Vedoucí Kanceláře generálního ředitele nemůže dospět k závěru, že odvolání je důvodné nebo nedůvodné. Nemůže dospět k žádnému závěru, neboť **zákon mu to neumožňuje**. Ale ani názor generálního ředitele není vrcholově směrodatný pro odpověď na stížnost, i když generální ředitel je oprávněn rozhodnout o porušení zákona či Kodexu v mezích své **výlučné pravomoci** statutárního zástupce organizace, zastupujícího organizaci navenek a odpovědného za všechny její činy. Jeho rozhodnutí je ale přezkoumatelné Radou. Organem kontroly činnosti ČT je Rada, která v mezích své působnosti může konstatovat neporušení zákona či Kodexu a vyzvat ředitele k zrušení jeho rozhodnutí.

Rada při svém vlastním rozhodování může požadovat od generálního ředitele vyjádření (a nebo nemusí), ten může požadovat vyjádření od ředitele nebo šéfredaktora stížností dotčeného útvaru (a nebo nemusí). Ale divákovi odpovědět je povinna Rada po projednání stížnosti na veřejném zasedání a hlasování, pokud o stížnosti rozhodla ona. Rada si může odpověď nechat připravit kýmkoliv, třeba i Diváckým centrem, ale odpovědět musí sama za sebe. Kdokoliv z členů Rady musí mít právo (ale ne povinnost) do zápisu o kterémkoliv bodu, včetně projednání stížnosti vznést písemnou námitku proti hlasování většiny (*votum separatum*).

V případě, že stěžovatel má důvodnou námitku proti výroku (usnesení o vydání stanoviska dle § 8 odst. 1. písm. i), usnesení o doporučení týkající se programové nabídky dle téhož ustanovení nebo usnesení o projednání stížnosti dle § 8 odst. 1. písm. h) Rady, má právo si stěžovat Parlamentu České republiky, neboť zákon říká, že v § 4 odst. 7, že jednotliví členové Rady jsou za výkon své funkce odpovědní té komoře Parlamentu, která je zvolila. Výkonem funkce se rozumí kontrola činnosti České televize.

V tuto chvíli je ovšem otázkou, komu je odpovědná Rada jako celek, jestliže hlasuje jako celek a není jí zákonem určena povinnost hlasovat po jménech do zápisu. Dotyčná otázka vyjde najevo, zkoumáme-li zpětně rozhodnutí Rady ve věci, které bylo protiprávní a způsobilo škodu (například rozhodnutí ve věci odvolání Dozorčí komise Rady, které bylo předmětem soudního přezkumu, aniž byla určena u konkrétních osob spoluodpovědnost za škodu, kterou ve výsledku musela uhradit Česká televize – viz NSS 4 As 422/2021-73; případně rozhodnutí o nevyplacení smluvně nárokové odměny GR Dvořákovi).

Podle předchozího znění zákona byla Rada ze své činnosti odpovědná Poslanecké sněmovně Parlamentu. Poslanecká sněmovna zmocnila k projednávání celého okruhu otázek, týkajícího se médií, jednacím řádem Výbor pro mediální záležitosti. Situace se zneprůhlednila po přijetí novely, rozměňující odpovědnost Rady na odpovědnost jednotlivých členů Rady, odpovědné té komoře, která je zvolila a rušící odpovědnost Rady jako celku. Výkladové stanovisko k této otázce by nejspíše měly přijmout formou změny Zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny a Zákona o jednacím řádu Senátu obě komory po vzájemné dohodě společně.

Stěžovatel doporučuje Poslanecké sněmovně zpřesnění této formulace o odpovědnosti v nyní projednávané novele Zákona o ČT a Zákona o ČRo, stejně jako zpřesnění formulací o projednávání stížností Radou včetně určení závazných termínů pro odpověď Rady stěžovateli. Praxí prověřený termín 60 dnů je logický (30 dnů na prověření faktů + 30 dnů na rozhodnutí) a dle dosavadní činnosti Rady vyhovující. Rada by měla mít sekretariát personálně i technicky obsazený tak, aby svou činnost zvládla vždy. Nic jí v tom nebrání, svůj rozpočet si určuje sama.

Zákon výslovně jmenuje Kodex jako **specifikaci povinností** veřejné služby (§ 8 odst. 1. písm. f) a porušení Kodexu České televize je kvalifikováno jako **porušení pracovní kázně** podle zvláštního zákona – podle zákoníku práce. Bohužel poznámka pod čarou 3b) v platném znění zákona o ČT (a obdobně zákona o ČRo) směřuje na zákon 65/1965 Sb., zákoník práce, který byl zrušen a nahrazen zákonem 262/2006 Sb., aniž by v jeho závěrečných ustanoveních byla tato změna zohledněna. Nyní by měla být formulace věty v zákoně „...jako porušení povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci...“ s odkazem na aktuální zákoník práce, s přesným určením paragrafů, postupu a lhůt.

V původním znění zákoníku práce 65/1965 Sb. byla **výpověď daná organizací** formulována v § 46 odst. 1 písm. f) slovy „**porušuje-li pracovník opětovně pracovní kázeň, přestože mu již bylo uloženo kárné opatření, nebo porušil-li ji zvlášť hrubým způsobem** nebo jsou-li u něho dány důvody, pro které by s ním mohla organizace okamžitě zrušit pracovní poměr.“ **okamžitě zrušení** pracovního poměru zaměstnavatelem zpřesněno zněním § 53 odst. 1 písm. b) slovy „**porušil-li pracovník pracovní kázeň tak hrubým způsobem, že jeho ponechání v organizaci do uplynutí výpovědní lhůty není možné z důvodu udržení pracovní kázně v organizaci.**“

Výpověď je nyní upravena § 52 písm. g), § 54 písm. d), 55 odst. 1. písm. b) zákona 262/2006 Sb. (okamžitě zrušení pracovního poměru zaměstnavatelem, porušil-li zaměstnanec povinnost vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci zvlášť hrubým způsobem) s odkazem v § 58 odst. 2. (porušení předmětem šetření „jiného orgánu“, v tomto případě Rady ČT).

Zákon by měl z edukativních důvodů pro porušení, která nejsou učiněna „zvlášť hrubým způsobem“, umožňovat prvotní upozornění na porušení a až v případě opakovaného porušení výpověď z pracovního poměru, jako počátek lhůty výpovědi by pak mělo být explicitně dáno nikoliv datum porušení, ale datum rozhodnutí generálního ředitele nebo Rady o porušení, v případě rozhodnutí generálního ředitele se zpožděním pro odvolání a případně odlišné rozhodnutí Rady. Zákon by měl dobu „šetření jiného orgánu“ také uvést explicitně jako důvod možného „převedení zaměstnance i bez jeho souhlasu na dobu nezbytné potřeby na jinou práci, než byla sjednána“ a než určuje § 41 zákona 262/2006 Sb.. Otázkou je třeba řešit komplexně v zákoně, neboť povinnosti (a sankce) lze ukládat pouze zákonem a v jeho mezích (čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tedy nikoliv podzákoným předpisem. V případě neřešení postupu včetně všech variant může nastat nechuť tento

způsob regulace aplikovat, případně dlouhotrvající soudní spory. V případě formulace postupu a lhůt odlišných od zákoníku práce do zákona o ČT bude mít zákon o ČT charakter *lex specialis* vůči zákoníku práce.

V úvahu pro ČT je třeba vzít i jiné formy pracovního poměru nebo obdobného zapojení do činnosti, v ČT běžné (pracovní poměr na dobu určitou dle § 65, dohoda o provedení práce dle § 75, dohoda o pracovní činnosti dle § 76 zákoníku práce), a odvolání z pracovního místa vedoucího zaměstnance (dle § 73 zákoníku práce).

Nyní připravovaná novela zákona o ČT by měla v případě postihu pracovníka dle ustanovení o porušení zákona či Kodexu vyloučit formulaci *lex generalis* § 61 zákoníku práce (projednání s odborovou organizací), aby předešla případné blokaci sankcí Rady odbory dle § 61 odst. 4 zákoníku práce a umožnit uplatnění *lex specialis*. Naskýtá se k tomu například explicitní formulace vložená do pravomocí generálního ředitele v novele zákona o ČT

„Výpověď nebo okamžitě zrušení pracovního poměru generální ředitel jako zaměstnavatel není povinen předem projednat s odborovou organizací, jestliže je důvodem generálním ředitelem nebo Radou konstatované porušení zákona o ČT nebo Kodexu zaměstnancem. Zaměstnavatel v tomto případě není povinen vyplatit odstupné dle § 67 zákoníku práce.“

Kodex ČT je chápán jako podzákoný právní předpis, neboť zákon jeho existenci předvídá, Rada je povinna ho předkládat ke schválení Poslanecké sněmovně (§ 8 odst. 1 písm. f)) a jeho stávající platné znění bylo Sněmovnou schváleno za účelem specifikace a regulace chování České televize při plnění veřejné služby. Rada by měla být povinna dodržování Kodexu průběžně kontrolovat, a to i bez stížností a podnětů třetích osob, za běžného provozu – „činnosti“ ČT (dle § 4 odst. 1). Což nečiní.

Poslanecká sněmovna by měla při novelizaci zákona o ČT zvážit i jinou a možná i efektivnější zákonnou úpravu pravomocí, výkonu a zániku funkce členů Dozorčí komise Rady, aby předešla nejasnosti, které pak zaměstnávají soudy (NSS 4 As 422/2021-73, viz. 4415/2023 Sb. NSS). V úvahu připadá například samostatná a samostatně volená Dozorčí komise, složená ovšem z osob, které by musely splňovat přísné kvalifikační předpoklady na ekonomickou a právní kvalifikaci, a souhlasit s omezením svých práv povinnou mlčenlivostí, trvající i po skončení funkce. Otázky ekonomické by v rozsahu pravomocí širších, než má NKÚ v §4 zákona 166/1993 Sb. o NKÚ (včetně otázek nákupu a užití děl a výkonů, která jsou výsledkem tvůrčí činnosti a práv k jejich užití nebo informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, případně s plněním veřejné služby v **oblasti televizního vysílání**, služby týkající se scénářů nebo uměleckých představení nezbytných pro výrobu programu a kulturních projektů; služby a dodávky z technických či uměleckých důvodů nebo z důvodů spojených s ochranou výlučných práv zadané pouze určitému hospodářskému subjektu či dodávky pro účely výzkumu nových technologií, pokusů, studia či vývoje při plnění veřejné služby v oblasti televizního vysílání jako naplňování **služby obecného zájmu nehošpodářské povahy, za účelem naplňování demokratických, sociálních a kulturních potřeb společnosti a potřeby zachovat mediální pluralitu**, vynatých z kontroly dle Směrnice EU 2006/111/EC a článku 31 odst. 1 písm. b Směrnice 2004/18/ES o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek). Ovšem pravomoci by musely být vynaty do samostatné působnosti takto konstituované Dozorčí komise. Omezená kritéria „účelnosti“ „hospodárnosti“ a „efektivity“ dle § 4 zákona 166/1993 Sb. o NKÚ totiž nepostihují specifika plnění veřejné služby ČT a jsou Směrnicí přímo vyloučeny z obecné kontroly. Vnější kontrola hospodaření prostřednictvím NKÚ je tudíž neefektivní a duplicitní.

„Rada České televize není oprávněna odvolat členy dozorčí komise za přiměřeného použití § 6 odst. 2 ve spojení s § 8a odst. 3 větou třetí zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi, z důvodu vyslovení vážných výhrad k jejich práci ani z jiných důvodů nad rámec vymezený v § 6 odst. 2 tohoto zákona.“

Zdroj NSS 4 As 422/2021-73 (Lipovská - RČT / ČT v. členové DK RČT):
<https://sbirka.nssoud.cz/cz/ceska-televize-odvolani-clenu-dozorci-komise-radou-ceske-televize.p4507.html>

Stěžovatel připomíná povinnost Rady podle § 60 zákona 262/2006 Sb. odůvodnit způsobem umožňujícím soudní přezkum skutkové vymezení porušení zákona či Kodexu tak, aby jej nebylo možno zaměnit s jiným a aby soud nemohl prohlásit důvod následné výpovědi za nepřezkoumatelný a neměl tak důvod ho zrušit pro zmatečnost. Povinností zaměstnavatele pak je neměnit dodatečně důvod v písemném znění výpovědi oproti výroku Rady. Rada jako orgán, od kterého se očekává kvalifikovaný výkon činnosti, je povinna postupovat v souladu s obecně závaznými právními předpisy a ustálenou judikaturou na toto téma, aby předešla škodám, které by České televizi mohly vzniknout nekvalifikovaným mimoprávním rozhodnutím, byť učiněným v dobré víře.

Internetová stránka Rady obsahuje i další věcné chyby. Zákon v § 2 definuje, že obsahem legislativní zkratky „veřejná služba v oblasti televizního vysílání“ je tvorba a šíření televizních programů, popřípadě dalšího multimediálního obsahu a doplňkových služeb. Takže nejen multimediální obsah, ale i služby jsou integrální součástí „veřejné služby v oblasti televizního vysílání“. Nedá se na ně pohlížet zvlášť, nejde je z plnění veřejné služby vyjmout či je ignorovat. V plné míře se na ně vztahuje Kodex ČT. Tedy nejen tvorba televizních programů, jejich lineární „vysílání“, ale i multimediální obsah šířený internetem a to i „na vyžádání“ (HbbTv), případně obsah internetových stránek ČT či aplikace pro operační systémy jiných elektronických zařízení **jsou podřazeny pod termín „veřejná služba v oblasti televizního vysílání“**.

Další věcnou chybou v prezentaci Rady je zastaralé a dávno neplatné znění parafráze zákona o ČT na stránce <https://www.ceskatelevize.cz/rada-ct/co-je-rada-ct/> Česká televize už dávno neprovozuje *vysílání na dvou celoplošných vysílacích okruzích*... Už neprovozuje ani jeden „vysílací okruh“. Provozuje zemské celoplošné digitální vysílání šesti televizních programů, multimediálního obsahu a doplňkových služeb prostřednictvím sítě zemských vysílacích rádiových

zařízení nazývaného „multiplex veřejné služby“ (§ 3 odst. 1 písm. a)) a její programy jsou v souladu se zákonem přebírány komerčními provozovateli převzatého televizního vysílání.

Dovolují si upozornit Výbor pro mediální záležitosti Sněmovny, že v současném znění Kodexu ČT není řešena otázka využívání generativní umělé inteligence, není řešeno chování pracovníků a spolupracovníků ČT v jejich soukromých, ale veřejně přístupných profilech na sociálních sítích a jejich komentářů, zejména politických (integrita, konformita projevů stejná, jako v případě bodů 22.6 a 22.7 Kodexu). Připomínám znění Kodexu, že autorský příspěvek připravený pro jiné médium musí odpovídat redakčním zásadám a standardu kvality vlastní České televizi. Není přijatelné, aby se zaměstnanci vystupující v pořadech České televize prezentovali v jiných médiích způsobem, který by byl v České televizi nepřijatelný. Znění Kodexu by mělo nově inkorporovat nejen autorský příspěvek, ale **jakýkoliv veřejně pronesený výrok nebo vystoupení** a to i na demonstraci nebo jiné veřejné akci, nejen na vlastním profilu na sociální síti, dokonce i v situaci, kdy autor používá pseudonym, ale jeho příslušnost k profilu je známa. Tento bod se týká i oblečení nebo oděvních doplňků, které mohou mít symbolický význam (křesťanský kříž, Davidova hvězda, palestinská kefija, izraelská či jiná vlajka, ukrajinská stuha, germánské runy, ale i nápisy, obchodní značky a ochranné známky na oděvu apod.) a chování (např. pod vlivem alkoholu nebo návykových látek). To vše dnes Kodex neřeší.

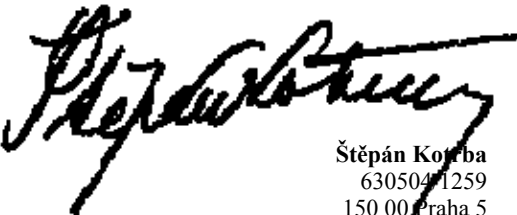
Nedostatečně je řešena i otázka vyváženosti zdrojování v konfliktních situacích, kdy je používáno bez vlastní přítomnosti na bojišti pouze zdrojů zprostředkovaných třeba i nepřímo prostřednictvím tiskových agentur jednou stranou konfliktu, a to dokonce bez upozornění, že informace vzhledem k omezením, které klade bojová činnost, nemusí být vždy objektivní. Stejně tak není dostatečně řešena otázka afiliece embedded žurnalistů, což bylo nejvíce patrné v Afghánistánu při pokrývání činnosti českého kontingentu.

Žádám Výbor pro mediální záležitosti Poslanecké sněmovny, aby

- Radu České televize poučil o **povinnostech**, které pro její činnost určil zákon a které není oprávněna měnit či modifikovat, zejména zužování možnosti podávat stížnosti na chyby či porušení plnění veřejné služby v oblasti televizního vysílání
- Radu České televize poučil o **povinnosti vydávat stanoviska** dle §8 odst. 1 písm. i), jako odpověď na stížnosti konstatující nebo dovozující porušení zákona či Kodexu ČT při plnění veřejné služby v oblasti televizního vysílání kterýmkoliv zaměstnancem či spolupracovníkem ČT.
- Radu České televize poučil o **nutnosti skutkové odůvodněnosti** a konformnosti jejích stanovisek s judikaturou NS, NSS a ÚS, případně s rozhodnutími ESD či ECHR, kterými je Česká republika vázána.
- Radě České televize doporučil **hlasovat o všech usneseních po jménech** tak, aby ze zápisu bylo zřejmé, jak který radní hlasoval, zejména v usneseních o vydání stanoviska.
- vyzval Radu České televize, aby připravila a Sněmovně předložila **novelizaci Kodexu**, který by zpřesnil nejen výše naznačené otázky, ale i otázku objektivity a vyváženosti v souladu s rozhodnutími RRTV a s judikaturou NSS, NS, ÚS, ESD a ECHR.
- Radu upozornil, že jako součást organizace ČT je povinna i ona přispívat k právnímu vědomí občanů dle zákona o ČT i tím, že **nebude uvádět zavádějící údaje** na svých stránkách a nebude popírat své povinnosti a odrazovat diváky od kritiky plnění veřejné služby v oblasti televizního vysílání

Zároveň žádám Výbor pro mediální záležitosti Poslanecké sněmovny, aby vzal v úvahu výše uvedené nejasnosti ve stávajícím znění zákona o ČT a osvojil si pozměňovací návrh na jejich odstranění, včetně aktualizace vazby Kodexu na nové znění zákoníku práce.

Budu Výboru pro mediální záležitosti zavázán, bude-li mne informovat o termínu projednávání mého podání, neboť bych byl rád přítomen osobně. Vaší odpověď preferuji v elektronické podobě na adresu stepan@kotrba.cz.

Štěpán Kotrba
6305041259
150 00 Praha 5
Nepomucká 7